

JAARVERSLAG 2022

INHOUD

1. Voorwoord	4
2. Positionering	5
3. Programma & activiteiten 2022	6
Deel I: Jaarprogramma LOKAAL	8
3.1 Programmalijn Publiek Programma	8
3.1.1 010-Actueel 2022	8
3.1.2 DRAAD 2022	10
3.2 Programmalijn LOKAAL Academie	14
3.2.1. Basiscursus Gemeentepolitiek 2022	15
3.2.2 Cursus Socratische Dialoog	16
3.2.3 Masterclass Lokale Democratie 2022	16
3.2.4 Maatwerktrainingen debatteren 2022	16
3.3 Programmalijn Jong in Rotterdam	17
3.3.1 Vrijheidsfabriek 2022	17
3.3.2 Young010 on Tour 2022	18
3.3.3 MB0 Debat 010 2022	19
3.4 Programmalijn Onderzoek en Advies	20
Deel II: Groot Jongerendebat Rotterdam	21
3.5 Groot Jongerendebat Rotterdam 2022	21

SOPGAVE

Deel III: Young010	23
3.6 Young010 on Tour i.s.m. Rotterdam. Sterker door jongeren	23
3.7 Release 'Young010 de Podcast'	23
3.8 Rotterdamse Jongerenagenda	24
3.9 Young010 on Tour in Rozenburg	24
3.10 Young010 on Tour i.s.m. Wijk aan Zet!	24
Deel IV: Overige projecten	25
3.11 Wijk aan Zet projecten	25
3.12 Vrijheidsfabriek 2022	25
3.13 Young010 on Tour 2022	25
3.14 MBO Debat 010 2022	25
4. Organisatie	26
4.1 Positionering Stichting LOKAAL Rotterdam	26
4.2 Bestuur	26
4.3 Team	26
5. Financiën	27

01

Voorwoord

VOORULIGTHET JAAR- VERSLAG VAN STICHTING LOKAAL 2022

Na een harde lockdown werden in de eerste maanden van 2022 de coronamaatregelen langzaam versoepeld. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. Dat betekende dat wij en onze samenleving begonnen te (her)ademen en dat onze maatschappij weer tot leven kwam.

Voor LOKAAL betekende het een inhaalslag van een aantal uitgestelde activiteiten en programma's die in korte tijd uitgevoerd werden. Aangezien iedereen zijn of haar adem had ingehouden, zijn we allemaal vol nieuwe energie aan de slag gegaan. Het jaar 2022 was in dat opzicht een productief jaar.

Op politiek gebied was 2022 ook een belangrijk jaar en dan met name voor de lokale politiek. De gemeenteraads- en wijkraadsverkiezingen vonden plaats in maart. De verkiezingen waren een historisch moment door de lage opkomst in Rotterdam. Gemiddeld 38,94 % van de Rotterdamse burgers heeft zich naar het stembureau begeven om hun democratisch recht uit te oefenen en mee te beslissen over de volksvertegenwoordiging voor Rotterdam. Deze opkomstcijfers laten zien dat er een grote opgave voor ons ligt voor wat betreft het vergroten van de deelname aan en het vertrouwen in, de lokale democratie in Rotterdam.

Om de lage opkomst te duiden organiseerde LOKAAL in juli 2022 een DRAAD op locatie om samen met stemmers, niet-stemmers en politici van gedachten te wisselen. Het is al een uitdaging op zich om niet-stemmers te verleiden om zich uit te spreken over de rechtstaat en democratie. Dit leverde dan ook nieuwe en waardevolle inzichten op.

Na het afschaffen van de deelgemeenten en het indelen van de stad in gebiedscommissies en gebieden, is in 2022 het nieuwste bestuursmodel 'Wijk aan Zet' ingevoerd. Op dit moment spreken we van 39 wijkraden en 291 wijkraadsleden, waarin veel actieve en betrokken burgers aan de slag zijn gegaan om mee te werken aan een mooier Rotterdam. Dit doen ze met een hartverwarmende bevoegdheid.

In juli 2022 heeft Young010 -de onafhankelijke jongerenadviesraad van Rotterdam- samen met en voor de jongeren van Rotterdam de Jongerenagenda opgesteld. Hierdoor hebben zij de onderwerpen die zij belangrijk vinden voor de stad en de volgende generatie geagendeerd en is hun advies uitgebracht aan het nieuwe gemeentebestuur. De jongeren hebben zelf thema's gekozen die -wat hen betreft- aandacht verdienen binnen het beleid van de stad.

Ook bij LOKAAL Rotterdam waren er veel veranderingen in het jaar 2022. Van de interim-directeur Frederique Kreeftenberg, gingen we naar een nieuwe directeur Huri Sahin, die inmiddels burgemeester van Rijswijk is, en tevens de eerste Nederlandse burgemeester van Turkse afkomst. Inmiddels is er voor LOKAAL een nieuwe directeur gevonden: Sharida Noormohamed.

"Graag verbind ik mij de komende jaren aan de mooie organisatie die LOKAAL is en wil ik mij met passie en gedrevenheid inzetten voor onze bruisende stad. Mijn ambitieniveau voor LOKAAL ligt hoog en komende jaren zal duidelijk worden of deze dromen werkelijkheid zullen worden. Alle Rotterdammers zijn bij deze uitgenodigd om mee te kijken richting de toekomst en mee te helpen bouwen aan de enige stad waar ik zou willen wonen!"

Sharida Noormohamed
Directeur LOKAAL Rotterdam

02 POSITIONERING

LOKAAL richt zich met haar activiteiten op alle Rotterdammers met (latente) maatschappelijke en politieke belangstelling. Sommige van deze mensen zijn actief, anderen niet. Speciale aandacht is er voor jongeren. Daarnaast richten wij ons op (kandidaat)politici, bestuurders en beleidsmakers op het niveau van de gemeente en van de Rotterdamse wijkraden, dorpsraden en bedrijvenraad.

Democratie begint bij de bron: goed burgerschap. Zeker in Nederland hebben we daarin een vlag hoog te houden: de burger is in dit land al eeuwenlang 'eigenaar' van de lokale democratie.

In de huidige tijden van verandering staat de democratie voortdurend onder druk. Vanwege internationale en nationale ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en privacy, maar ook door de toenemende taken die de lokale politiek op haar schouders krijgt. In een in alle opzichten pluriforme stad, een stad die het open debat hoog in het vaandel heeft staan, kan het bovendien behoorlijk schuren; tussen politici en burgers, tussen politici onderling, en tussen burgers onderling.

Zeker in een stad als Rotterdam met de meest diverse bevolking van Nederland, dient de lokale democratie permanent onderhouden te worden. Meer dan ooit is er behoefte aan vaardigheden om in deze stad te kunnen leven met alle verschillen. Wij geloven in en staan voor een open en scherp gesprek met de stad, waarin de directe, levendige invloed zichtbaar is en de Rotterdamse democratie blijvend richting krijgt.

Hoe blijven we in contact met elkaar als de verschillen steeds groter lijken te worden? Hoe kunnen we ons tot elkaar verhouden als een deel van de bevolking nog aan het bekomen is van het nieuws van de toeslagenaffaire? En een deel al jarenlang deze werkelijkheid leeft en zich nu eindelijk gezien en gehoord voelt? Wat zegt het over onze rechtstaat als dit soort excessen kunnen plaatsvinden en een groot deel van de (Rotterdamse) burgers hiervan de dupe is. Hoe blijven we oog voor elkaar houden als een deel van de stad aan het overleven is en schulden heeft?

En dit terwijl een ander deel van de stad zich druk maakt over duurzaamheid, het milieu, de toekomst en de energietransitie waarin technologische veranderingen en investeringen in de vooruitgang onze aandacht vragen? Dit vraagt in ieder geval dat wij steeds vanuit wederzijdse nieuwsgierigheid de verbinding met elkaar blijven zoeken; dat wij oog hebben voor al die verschillende waarheden en werkelijkheden die naast elkaar bestaan.

Vanuit LOKAAL is onze inzet altijd geweest dat wij debatten en gesprekken organiseren. Vandaar dat wij ons naast de Socratische Dialoog ook hebben laten scholen in de Consentmethode. Naast alle methodieken, middelen en tools blijkt keer op keer dat empathisch luisteren naar elkaar, zachtheid en medemenselijkheid toch de allerbelangrijkste middelen blijven. Dat er ruimte is voor verschillen en dat wij desondanks in gesprek blijven met elkaar: dat is de harde kern van al onze zachte activiteiten.

03

PROGRAMMA & ACTIVITEITEN

RODE DRAAD PROGRAMMA 2022: HOE HERSTELLEN WE HET VERTROU- WEN IN DE (LOKALE) DEMOCRATIE?

In zijn boek 'Tegen de verkiezingen' geeft cultuurhistoricus, archeoloog en schrijver David van Reybrouck, een bredere verklaring voor de huidige frustraties van mensen over politiek en politieke partijen. Naar zijn idee is onze representatieve democratie in het slop geraakt en is er sprake van wat hij 'het democratisch vermoeidheidssyndroom' noemt: Een afnemend aantal kiezers, partijen waarvan de ledenaantallen in hoog tempo teruglopen, een inefficiënte democratie, waarbij daadkrachtig bestuur als een probleem wordt gezien en het afstemmen van landelijk beleid met (vooral) het oog op de komende verkiezingen. Volgens van Reybrouck schieten de nieuwe instrumenten die politici bedenken om de democratie vitaal te houden, zoals referenda, burgerinitiatieven en ombudsmannen te kort.

De noden van de bevolking worden, volgens Van Reybrouck, op deze manier tot op de drempel van de wetgever gebracht als ging het om flessenmelk. De burger wordt nog steeds angstvallig buiten de deur gehouden. Het lijkt wel alsof de politiek zich heeft opgesloten in haar eigen kasteel en vanachter de gordijnen naar het rumoer op straat zit te spieden. De deuren moeten open, aldus Van Reybrouck, anders slaat het verlangen naar inspraak om naar frustratie. Hij geeft aan dat inspraak zonder engagement leeg is en dat wanneer de overheid ruimte wil geven, maar tegelijk controle houdt, dit de burger frustreert. Deze frustratie knaagt aan de fundamenten van onze democratische rechtsstaat. Informateur Herman Tjeenk Willink komt in zijn eindverslag aan de Tweede Kamer (gedateerd op 30 april 2021) tot eenzelfde conclusie. In zijn analyse komt naar voren dat het vertrouwen tussen burger en overheid onder druk staat. Het evenwicht binnen de trias politica is verschoven. Er leeft een verlangen naar een andere bestuursstijl en meer dualisme. "Om recht te doen aan dit verlangen zal eerst gewerkt moeten worden aan herstel van vertrouwen", aldus Tjeenk Willink.

Tjeenk Willink schetst vervolgens wat er nodig is om het vertrouwen tussen burger en overheid te herstellen. Naar zijn idee is een betere toegang tot het recht voor met name kwetsbare groepen, van levensbelang.

Een ander punt dat hij noemt is het ruimte maken voor burgerinitiatieven (maatschappelijke democratie) en het verlenen van steun hieraan. Hiermee geef je vanuit de overheid een blijk van vertrouwen. Maar bovenal wordt vertrouwen gediend door duidelijkheid te geven over verwachtingen over en weer: een nieuw sociaal contract.

De roep om een meer horizontale politieke structuur waarin ruimte is voor burgers om echt te participeren, de behoefte aan meer dualisme en de vraag naar een meer open bestuursstijl, heeft inhoud gegeven aan de richting en invulling van de activiteiten van LOKAAL in 2022: een belangrijk jaar voor de stad, waarin zowel een nieuwe gemeenteraad gekozen wordt als een nieuw bestuursmodel 'Wijk aan Zet!' is gerealiseerd. De vraag die zich hierbij volgens ons aandient is:

Hoe herstellen we het vertrouwen in de lokale democratie?

Met deze vraag als rode draad heeft LOKAAL in 2022 aandacht gevraagd voor de normatieve context waarbinnen de overheid functioneert, de grondregels waarop de burger met de overheid omgaat en burgers onderling met elkaar omgaan. Juist in verkiezingstijd waarin politieke partijen zich verdringen, verdwijnt de lange termijn uit het zicht en wordt de toon vaak grimmig. LOKAAL heeft in 2022 getracht een cruciale rol in de educatie in het publieke debat te vervullen, juist nu de behoefte groeit aan een goed functionerend publiek debat, tussen burgers en bestuurders en tussen burgers onderling. Dit vanuit ons motto: 'Niet lullen, maar luisteren'. LOKAAL onderscheidt zich daarbij door het vermogen om groepen aan haar activiteiten te verbinden die niet vanzelfsprekend naar dit soort bijeenkomsten komen; ook wel de 'non-ususal suspects' genoemd.

Dit doen wij door in de wijken op locatie formeel en informeel in gesprek te gaan met mensen, organisaties en initiatieven.

Programma LOKAAL in het verkiezingsjaar:

De activiteiten die LOKAAL in 2022 ontwikkelde kregen richting door twee belangrijke aanbevelingen van informateur Tjeenk Willink als het gaat om het herstel van vertrouwen in de democratie:

- Bevorder maatschappelijke democratie om het vertrouwen in de democratie en uiteindelijk het vertrouwen tussen burger en overheid te herstellen.
- Voer het politieke debat op waardenniveau.

Deze aanbevelingen hebben we terug laten komen in onze verschillende programmalijnen. Binnen het publieke programma door Rotterdammers, zowel burgers als ambtenaren, informatie en handvatten om met elkaar in gesprek te gaan. Zo organiseerden we een 010-Actueel over 'Burgerberaden' met Eva Rovers, schrijfster van het boek 'Nu is het aan ons'.

Binnen de LOKAAL Academie door wederom Rotterdammers binnen de cursus gemeentepolitiek te informeren over de werking van de Rotterdamse gemeentepolitiek en het bestuurlijk stelsel van de stad. Naast de reguliere basiscursus, hebben we in 2022 ook een mini-cursus ontwikkeld en gegeven aan de Kinderombudsman en Jongerenadviesraad Young010.

Binnen de programmalijn Jong in Rotterdam hebben we hier vorm aan gegeven door verschillende gesprekken met jongeren, bijvoorbeeld Young010 on Tour en de Rotterdamse Jongerenagenda, op socratische wijze vorm te geven, waarbij per definitie een dialoog op waarden wordt gevoerd. Daarnaast hebben we de gesprekken zo vormgegeven dat naast jongeren, ook ambtenaren en politici deelnamen aan het gesprek.

Wat betreft de eerste aanbeveling meent LOKAAL dat het versterken van maatschappelijke democratie concreet betekent dat burgers worden meegenomen in de grote uitdagingen van deze tijd. Voor het publieke programma van LOKAAL betekent dit dat in de onderwerpskeuze steeds de koppeling tussen de specifiek Rotterdamse onderwerpen en de grote vragen van de huidige democratie gelegd wordt.

DEELJAARPROGRAMMA

LOKAAL

3.1 Programmamlijn publiek programma

Wat betreft de eerste aanbeveling meent LOKAAL dat het versterken van maatschappelijke democratie concreet betekent dat burgers worden meegenomen in de grote uitdagingen van deze tijd. Voor het publieke programma van LOKAAL betekent dit dat in de onderwerpskeuze steeds de koppeling tussen de specifiek Rotterdamse onderwerpen en de grote vragen van de huidige democratie gelegd wordt.

3.1.1 010-Actueel 2022

010-Actueel is hét debatpodium voor iedere Rotterdammer die wil meepraten over actuele Rotterdamse onderwerpen. 010-Actueeldebatten onderscheiden zich van andere debatten door zich te richten op een breed en divers publiek. Het draait hier om de uitwerking van de maatschappelijke actualiteit in het dagelijks leven van Rotterdammers. In 2022 zijn er drie 010-Actueeldebatten gerealiseerd.

#1 010-Actueel: Finale MBO Debat 010

Op 16 maart 2022 vonden er gemeenteraadsverkiezingen plaats. Voor deze verkiezingen heeft de gemeenteraad van Rotterdam het MBO als focuspunt benoemd. De gemeenteraad wil jongeren van de 5 Rotterdamse MBO's betrekken bij de verkiezingen om op die manier het MBO onder de aandacht te houden.

Het programma MBO Debat 010 is van start gegaan met als doel de leerlingen van de ROC's in de Rotterdamse regio kennis te laten maken met Rotterdamse politiek en het bestuur van de stad om hiermee hun interesse voor (een actief en betrokken) burgerschap verder aan te wakkeren en de ontmoeting met de gemeenteraad te bevorderen.

Middels een kick-off op het stadhuis werden eerst de Burgerschaps-docenten geïnformeerd. Daarna volgden er kick-offs op verschillende MBO-lokaties om de studenten te enthousiasmeren voor het project. De eerste kick-off was maandag 24 januari.

In februari volgden de studenten lessen over burgerschap, politiek en debatteren, waar naast de theorie ook debatteren in de praktijk werd gebracht. De zes beste debaters per MBO zijn als afgevaardigde op 24 februari en 7 maart klaargestoomd door Victor Vlam voor de finale in de week voor de verkiezingen.

De finale was tevens te volgen via een livestream.

 Finale: 7 maart 2022

 Presentator: Victor Vlam

 Publiek: 120
Bezoekers: +- 100

 Grafisch Lyceum Rotterdam

 Deze editie is georganiseerd in samenwerking met de gemeenteraad, de griffie en de vijf deelnemende MBO's: Zadkine, Albeda, Hout & Meubileringscollege, Scheepvaart & Transport College, Grafisch Lyceum Rotterdam

#2 010-Actueel: Rotterdamse Jongerenagenda

De Rotterdamse Jongerenagenda was een 010-Actueel ontwikkeld met het oog op de recente verkiezingen. Het bestond naast een plenair programma uit een werkconferentie bestaande uit 15 gesprekken die plaatsvonden op 16 juni 2022. Centrale vraag van de bijeenkomst was “Welke opgaven liggen er de komende vier jaar om de Rotterdamse Jongeren kansrijk te laten opgroeien?”

In het eerste deel van het plenaire programma hebben we allereerst teruggeblikt naar de afgelopen vier jaar: “Wat is er voor, door en met jongeren gebeurd en veranderd?”

Onder begeleiding van Young010 en jongeren van Quardin zijn 120 aanwezigen vervolgens het gesprek aangegaan over acht verschillende thema's: veiligheid, onderwijs, werken, wonen, maatschappelijke gelijkheid, mentale gezondheid, klimaat en cultuur en vrije tijd. De uitkomsten van deze gesprekken vormden de eerste Rotterdamse Jongerenagenda en waren de basis voor het tweede plenaire gedeelte waarin we vooruit blikten naar de komende vier jaar en daarmee antwoord gaven op de centrale vraag.

 16 juni 2022

 Yasmin Ait Abderrahman

 Deelnemers: 120

 Bibliotheektheater Rotterdam

 Bibliotheek Rotterdam, Quardin

Gasten

Leden Young010, Rotterdamse jongeren, gemeenteraadsleden, wijkraadsleden, burgerraadsleden, ambtenaren gemeente Rotterdam, onderzoekers, docenten, verschillende Rotterdammers betrokken bij Rotterdamse jongeren.

#3 010-Actueel: Burgerberaad: versterking van de democratie?

Dinsdagavond 13 december vond het 010-Actueeldebat over burgerberaden plaats, georganiseerd door Bibliotheek Rotterdam en Stichting LOKAAL. Eva Rovers heeft op deze avond een mooie lezing gegeven over dit concept. Na de lezing van Eva Rovers, zijn er reflecties gegeven door het panel. Dit panel bestond uit Chantal Zeegers (wethouder Klimaat, Bouwen en Wonen), Kristel Lammers (directeur van het Nationaal Programma RES) en Tim de Haan (Rotterdamse gemeenteraadslid en aanwezige bij de G1000 die Stichting LOKAAL een aantal jaar geleden organiseerde). Als laatste kreeg het publiek de mogelijkheid om vragen te stellen aan Eva Rovers en het panel. Er kwamen praktische vragen vanuit het publiek, zoals wie nu eigenlijk een burgerberaad organiseert, maar ook vragen zoals wat de meerwaarde van een burgerberaad op lokaal niveau is.

Het was een vruchtbare avond, die werd gehost door Sarah van Buren. Met elkaar hebben we de kennis over burgerberaden in Rotterdam vergroot en het concept toegankelijker gemaakt voor Rotterdammers.

 13 december 2022

 Presentator: Sarah van Buren

 Bezoekers: 60

 Theaterzaal Centrale Bibliotheek Rotterdam

 Bibliotheek Rotterdam

3.1.2 DRAAD 2022

DRAAD is tevens een laagdrempelige vorm van gesprek met (lokale) vertegenwoordigers over maatschappelijke thema's. Bij dit gesprek zijn er vertegenwoordigers aanwezig van de lokale politiek, lokale maatschappelijke organisaties en de media. Sinds dit jaar voert LOKAAL de DRAAD een aantal keer uit op locatie, waaronder de DRAAD Kinderarmoede, daar waar het onderwerp acuut is en leeft, om zo in gesprek te kunnen gaan met de burgers van de stad.

In 2022 zijn 5 DRAAD-bijeenkomsten gerealiseerd.

#1 DRAAD Stemmen in de Stad: Wijk aan Zet!

In de zomer van 2021 heeft de gemeenteraad in Rotterdam een besluit genomen om de wijken in Rotterdam meer macht, middelen en mogelijkheden te geven: het nieuwe bestuursmodel heet 'Wijk aan Zet!'

Op 16 maart 2022 ging Rotterdam naar de stembus. Naast een stem voor de gemeenteraad kozen de Rotterdammers in het stemhokje voor het eerst ook de wijkraadsleden.

Het uitgangspunt is dat de betrokkenheid van Rotterdammers bij hun wijk en hun stad wordt vergroot en zeggenschap bij belangrijke besluiten wordt verbeterd. Deze ambitie wekt verwachtingen. Hoe krijgt dit vorm samen met de Rotterdammers? Hoe krijgen Rotterdammers informatie over deze nieuwe koers en wat betekent dit voor hen? Welke stappen dienen er in de stad gezet te worden om de lokale democratie naar een hoger plan te tillen? In een uitdagende programmareeks met verschillende onderdelen worden bijdragen, vragen, wensen, kritische noten en gerse ideeën uit de stad belicht. De vele activiteiten beantwoorden tezamen de vraag hoe het nieuwe bestuursmodel Wijk aan Zet! kan gaan werken.

De programmareeks 'Stemmen in de Stad' is een productie van Arminius, OPEN Rotterdam, Vers Beton en LOKAAL en is een vervolg op #stadsgesprekken die in het voorjaar van 2021 zijn gevoerd. Het programma wordt in samenwerking met 'Vital Cities and Citizens' van de Erasmus Universiteit gemaakt. Het programma vindt plaats onder redactie van genoemde partijen en wordt mede mogelijk gemaakt door de gemeente Rotterdam

 8 maart 2022

 Presentator: Geert Maarse

 Bezoekers: +- 100

 Arminius Rotterdam

 De DRAAD Stemmen in de Stad: Wijk aan Zet! is georganiseerd door Arminius en LOKAAL; en valt binnen de grotere programmareeks Stemmen in de Stad.

Gasten

Kiezers, wethouders, wetenschappers, journalisten, kandidaten voor de wijkraad, stadsmariniers en andere betrokkenen

#2 DRAAD op locatie: Kinderarmoede

Armoede onder kinderen is een ernstig probleem. Het belemmert de ontwikkeling van kinderen. In Nederland, een van de rijkste landen ter wereld, leeft 1 op de 13 kinderen in armoede. In Rotterdam is dit zelfs 1 op de 6 kinderen. De gemeente Rotterdam, het Nationaal Fonds Kinderhulp, Hogeschool Rotterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam hebben samen een programma opgezet om te onderzoeken hoe de hulp aan kinderen en gezinnen verbeterd kan worden. Het doel is uiteraard om de negatieve effecten van armoede op opgroeiende kinderen te verkleinen.

Vanwege deze zorgwekkende cijfers organiseert LOKAAL de DRAAD op locatie: Kinderarmoede. Met deskundigen, schoolleiders, ouders en kinderen gaan we in gesprek, op zoek naar oplossingen én aanbevelingen voor het nieuwe gemeentebestuur van Rotterdam.

In deze bijeenkomst op woensdag 13 april stelden we de kinderen centraal, zodat juist zij hun gedachten konden delen en vragen stellen. Hiervoor hebben we kindercorrespondent Tako Rietveld als gespreksleider gevonden, daar hij als geen ander weet hoe gesprekken over en met kinderen begeleid kunnen worden.

 13 april 2022

 Presentator: Tako Rietveld

 Bezoekers: +- 40

 Speeltuinvereniging Hillesluis

 Georganiseerd door LOKAAL

Gasten

Prof. Dr. Nicole Lucassen (Bijzonder Hoogleraar Kinderarmoede Erasmus Universiteit)

Mariëtte Lusse (Lector Hogeschool Rotterdam)

Stans Goudsmit (Gemeentelijke Kinderombudsman Rotterdam)

Michiel Grauss (wethouder Armoedebestrijding gemeente Rotterdam)

Huri Sahin (toenmalig directeur LOKAAL en voorzitter van het Kinderrechtencollectief)

#3 DRAAD: Laat je stem horen!

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen was 38% en bij de wijkraadsverkiezingen 35%. Waarom hebben zoveel Rotterdammers geen gebruik gemaakt van hun stemrecht? Wat betekent de lage opkomst in en voor Rotterdam? Waarom was de opkomst in Carnisse 20% en in Hillegersberg-Noord 60%?

Er zijn al diverse onderzoeken gedaan naar factoren die de opkomst bij verkiezingen beïnvloeden en er zijn al meerdere analyses gemaakt over de kiezers. Ook nu is er door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een onderzoek aangekondigd naar de lage opkomst. In Rotterdam is er in de gemeenteraadsvergaderingen een debat gevoerd over de lage opkomst en wordt er een onderzoek ingesteld naar de lage opkomst.

Voor het niet-stemmen noemen mensen verschillende redenen: van 'geen vertrouwen in de overheid' tot 'geen interesse in de politiek', of 'niet weten hoe je stem uit te brengen'. Ook de veelheid van politieke partijen en de (te?) grote keuzemogelijkheden worden door sommige kiezers als ingewikkeld ervaren. Tegelijkertijd zien we gemeenteraadsleden die zich inspinnen om hun rol als volksvertegenwoordiger goed in te vullen. Wat kunnen de gemeenteraadsleden en wijkraadsleden in Rotterdam doen om in verbinding te komen en te blijven met hun inwoners? Hoe zorg je dat mensen die zich niet gezien of gehoord voelen, wel worden gezien en gehoord?

Deze bijeenkomst is geleid door Ilona Eichhorn. Ilona heeft jarenlange ervaring als coach, trainer en gespreksleider en voelt zich persoonlijk betrokken bij het thema van deze DRAAD.

 6 juli 2022

 Presentator: Ilona Eichhorn

 Deelnemers: Twee niet-stemmers
Aantal gasten: 50

 Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. ImpactAll
(Ilona Eichhorn)

#4 en #5 Dubbele DRAAD: Kennisquiz en Beste Politicus van het Jaar verkiezing 2022

De gemeenteraad, het hoogste orgaan van Rotterdam, bepaalt voor iedereen veel van het dagelijks leven. Dat doen de 45 gemeenteraadsleden samen, maar de ene gemeenteraadslid zit vaker en steviger aan de knoppen dan de andere. Hoewel de aandacht vaak naar het college gaat, wordt de stad ook bestuurd door de vijfenveertig leden van de volksvertegenwoordiging. Samen vormen ze, zoals dat hoort in een parlementaire democratie, zelfs het hoogste orgaan van de stad. Ze hebben het eerste en laatste woord in het politieke beleid.

De jury bestaat uit Tara Lewis (ROPOPO: ROTterdamse POLitieke PODcast, onafhankelijk journalist), Peter Groenendijk (journalist AD), Jan-Roelof Visscher (journalist Rijnmond) en Nuno Gomes da Silva Neto (voorzitter Young010). Onder leiding van John Bijl (directeur Perikles instituut) beslissen zij wie zich een jaar lang de beste Politicus van Rotterdam mag noemen.

De volgende raadsleden zijn genomineerd:

- René Segers-Hoogendoorn van het CDA;
- Mina Morkoç van GroenLinks;
- Simon Ceulemans van Leefbaar Rotterdam.

René Segers-Hoogendoorn is door de jury verkozen als Beste Politicus van het Jaar 2022.

Verder blikten de aanwezige juryleden tijdens dit programma terug op het afgelopen politieke jaar. Veranderde er iets na de verkiezingen? Wat ging goed en wat kan er beter? Wat geeft de jury graag ter overweging mee aan (wijk-/dorps-)raadsleden, de burgemeester en wet-houders voor het nieuwe jaar?

Aanmoedigingsprijs

Dit jaar is er voor het eerst een aanmoedigingsprijs voor het beste wijk- of dorpsraadslid. Welk wijk- of dorpsraadslid maakte het meeste indruk?

De volgende wijkraadsleden zijn genomineerd voor de aanmoedigingsprijs:

- Perry de Snoo van wijkraad Vreewijk;
- Parisa Akbarzadehpoladi van wijkraad Ommoord;
- Kinara Bahadoer van wijkraad Groot- en Oud-IJsselmonde.

Perry de Snoo heeft de prijs mee naar huis mogen nemen en kan zich het een jaar lang het beste wijkraadslid van Rotterdam noemen.

De Grote Ken je Stad en Politiek Quiz

Tot slot was er deze avond uiteraard een nieuwe editie van De Grote Ken je Stad en Politiek Quiz.

 17 januari 2023

 Presentatie: Sanne Poot, Lauren Verbrugh en John Bijl

 Bezoekers: 130

 Arminius

 Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius en OPEN Rotterdam

3.2 Programmaliijn LOKAAL Academie

Vertrekpunt

De LOKAAL Academie reikt Rotterdammers basiskennis aan, die nodig is om de schuivende verhoudingen tussen burger en overheid te begrijpen, maar combineert in diverse trainingen ook theorie en praktijk. Directbetrokkenen als bestuurders, sociaal werkers en docenten leren hoe een bijdrage te kunnen leveren aan een vitale en weerbare democratie.

De LOKAAL Academie opereert op het kruispunt van de verticale en horizontale as van de Nederlandse rechtsstaat. Op de verticale as bevindt zich wet- en regelgeving die ertoe dient om de verhouding tussen overheid en burger te reguleren. Op de horizontale as bevindt zich de publieke ruimte waarin we met elkaar samenleven. Door beide assen te combineren leren deelnemers wat in het publieke domein hun mogelijkheden en beperkingen zijn om invloed uit te kunnen oefenen. Zelf op een effectieve manier invloed hebben in de (directe) leefomgeving vergroot het vertrouwen in de democratie als geheel.

Activiteiten

LOKAAL Academie bestaat uit cursussen en trainingen. In 2022 zijn twee Basis cursussen Gemeentepolitiek en een cursus Socratisch Gesprek georganiseerd.

De **Basis cursus Gemeentepolitiek** is een cursus waarin Rotterdammers in vier bijeenkomsten alles te weten komen over de Rotterdamse politiek. De deelnemers krijgen inzicht in wie de beslissingen nemen, hoe besluiten tot stand komen en wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen op de (lokale) besluitvorming. Voorkennis is niet nodig voor deze cursus. De bijeenkomsten zijn in 2022 verzorgd door de trainer Marjolein Nieuwdorp. Tijdens beide cursussen hebben een raadslid en een wijkraadslid een presentatie gehouden over de Rotterdamse gemeenteraad en de positie en werkwijze van de gemeenteraad en wijkraad.

De **Cursus (Socratische) Dialoog** is bedoeld om de deelnemers de socratische gespreksmethode aan te leren zodat ze deze in de eigen (beroeps)praktijk kunnen toepassen. Men leert wat de Socratische gesprekshouding inhoudt en hoe men deze ontwikkelt en toepast, zowel als gesprekspartner als in de rol van begeleider van een (groeps)gesprek. Deze cursus is in 2022 uitgevoerd voor de medewerkers van de Raad voor het Openbaar Bestuur en verzorgd door Ivana Pilipovic (medewerker LOKAAL).

De **Masterclass Lokale Democratie** is een verdiepende cursus, bedoeld voor Rotterdammers die basiskennis hebben van politiek en bestuur en/of zich professioneel of op persoonlijke titel bewegen in of rondom het politiek-bestuurlijke speelveld.

Tijdens de Maatwerktraining Debatteren draait alles om (filosofische) kennis in combinatie met een training in vaardigheden die nodig zijn om effectief te kunnen participeren in de grootstedelijke democratie als organisator van publieke gesprekken, debater of moderator. In 2022 geven wij deze debatklas op maat voor het nieuwe bestuursmodel en inwerking van nieuwe raadsleden.

LOKAAL werkt sinds 2017 met een budget voor de ontwikkeling van maatwerktrainingen. Hiermee werkt LOKAAL aan inhoudelijk sterke producten voor burgers, ambtenaren, het maatschappelijk middenveld en de lokale politiek.

De Debatklas is bedoeld voor:

- Gespreksleiders: professionals die hun vaardigheden als gespreksleider willen finetunen;
- Voorzitters: bestuurders in de wijken, leden van wijkcomités en wijkraden die hun debat- en overtuigingsvaardigheden willen aanscherpen en het gesprek willen aangaan met de bewoners;
- Debaters: actieve burgers die hun skills om aan publieke debatten deel te nemen willen uitbreiden.

3.2.1 Basiscursus Gemeentepolitiek 2022

Basiscursus Gemeentepolitiek #1 - Digitaal

In vier bijeenkomsten krijgen deelnemers aan de hand van actuele voorbeelden een inkijkje in de Rotterdamse politiek. Ze krijgen inzicht in wie de beslissingen nemen, hoe besluiten tot stand komen en wat je kunt doen om zelf invloed uit te oefenen op de (lokale) besluitvorming.

Ook was er, voor de laatste keer, aandacht voor de gebiedscommissies. Wat is een gebiedscommissie? En wat betekenen ze voor jouw stad, wijk en belangen?

Gedurende de cursus kwamen meerdere gastsprekers uit de Rotterdamse politiek langs om uitleg en een toelichting te geven op basis van hun eigen ervaringen.

Tijdens de cursus is Sabrina van de Peppel, raadslid namens de Partij voor de Dieren, langsgesproken als gastspreker. Ook heeft Marco Kole, wijkraadslid van de wijkraad Cool, Scheepvaartkwartier en Stadsdriehoek,

verteld over de werking van de wijkraden in Rotterdam.

N.B: Deze cursus is bestemd voor iedereen die belangstelling heeft voor politiek en voor het bestuur van de stad. Voorkennis over politiek is niet nodig.

 Startdatum: 26 januari 2022 (1e bijeenkomst), 2, 9 en 16 februari 2022

 Gastsprekers: Sabrina van de Peppel, Marco Kole

 Trainer: Marjolein Nieuworp

 Deelnemers: 20

 Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius en OPEN Rotterdam

Basiscursus Gemeentepolitiek #2 - Op locatie LOKAAL

In deze tweede editie van de Basiscursus Gemeentepolitiek was er veel aandacht voor de nieuw geïnstalleerde 39 wijkraden in Rotterdam. Wat is een wijkraad en wat zijn de taken van wijkraadsleden? Op welke wijze kan je als inwoner een bijdrage leveren aan de wijkdemocratie?

Gedurende de cursus kwamen er een gemeenteraadslid en wijkraadslid langs om uitleg en toelichting te geven op basis van hun eigen ervaring.

N.B: Deze cursus is bestemd voor iedereen die belangstelling heeft voor politiek en voor het bestuur van de stad. Politieke (voor)kennis is niet noodzakelijk.

In deze tweede editie van de Basiscursus Gemeentepolitiek was er veel aandacht voor de nieuw geïnstalleerde 39 wijkraden in Rotterdam. Wat is een wijkraad en wat zijn de taken van wijkraadsleden? Op welke wijze kan je als inwoner een bijdrage leveren aan de wijkdemocratie?

Gedurende de cursus kwamen er een gemeenteraadslid en wijkraadslid langs om uitleg en toelichting te geven op basis van hun eigen ervaring.

N.B: Deze cursus is bestemd voor iedereen die belangstelling heeft voor politiek en voor het bestuur van de stad. Politieke (voor)kennis is niet noodzakelijk.

 Startdatum: woensdag 28 september (1e bijeenkomst), 5, 12 en 19 oktober 2022)

 Gastsprekers: meerdere gastsprekers: Wijkraadslid Marco Kole

 Trainer: Marjolein Nieuworp

 Deelnemers: 20

3.2.2 Cursus (Socratische) Dialoog 2022

Cursus (Socratische) dialoog

Op maat verzorgd voor medewerkers van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Datum uitvoering	13 juni 2022
Trainer	Ivana Pilipovic
Aantal deelnemers	15

3.2.3 Masterclass Lokale Democratie 2022

Masterclass Lokale Democratie (online)

Deze cursus hebben we dit jaar op maat gemaakt en gegeven aan een groep van docenten van het Albeda College.

Datum uitvoering	8 februari 2022
Trainer	Marjolein van Nieuwdorp
Aantal deelnemers	50

3.2.4 Maatwerktraining debatteren 2022

Maatwerktraining debatteren Voorzitters Wijkraden Rotterdam

Deze cursus hebben we op maat gemaakt en gegeven aan voorzitters van de gloednieuwe wijkraden in Rotterdam.

Datum uitvoering	16 juni 2022
Trainer	Huri Sahin
Aantal deelnemers	40

Maatwerktraining debatteren Rotterdamse jongeren (2 x)

Deze cursus hebben we op maat gemaakt en gegeven aan jongeren die, in het kader van de Jongerenagenda 2022, werden getraind om ingezet te worden als gespreksleiders.

Datum uitvoering	16 mei 2022 en 30 mei 2022
Trainer	Bram Joanknecht
Aantal deelnemers	15 + 15

3.3 Programmamlijn Jong in Rotterdam

Vertrekpunt

Jongeren vormen een belangrijke doelgroep voor LOKAAL. In drie verschillende programmaonderdelen zet LOKAAL jongeren in de spotlight. In haar publieke programma Jong in Rotterdam besteedt LOKAAL aandacht aan het opzetten van kleinschalige activiteiten gericht op jongeren. Op die manier streeft LOKAAL ernaar jongeren en studenten bij de stad en politiek te betrekken.

Naast de trainingen en debatten voert LOKAAL jaarlijks kleinschalige activiteiten uit met als doel Rotterdammers, met name jongeren en studenten, meer bij de stad en de politiek te betrekken. Vrijwel alle activiteiten zijn op elk niveau toepasbaar en te integreren in bestaande activiteiten. Incidenteel worden de activiteiten uitgevoerd op basis van cofinanciering.

Activiteiten

LOKAAL heeft in 2022 vele bijeenkomsten en evenementen georganiseerd voor en mét jongeren. Te beginnen met het project De Vrijheidsfabriek, vijf Young010 on Tour avonden en het MBO Debat 010 2022.

3.3.1 Vrijheidsfabriek 2022

Vrijheidsfabriek (Bevrijdingsfestival Zuid-Holland)

Pas als het verleden volledig geleefd is in het heden, is er ruimte voor een vrije toekomst. Om een bijdrage te leveren aan het proces van voltooiing van het verleden in gesprek te blijven over de waarde van vrijheid nu en de toekomst, presenteerde LOKAAL tijdens het Bevrijdingsfestival Zuid-Holland dit jaar voor het eerst de Vrijheidsfabriek. De Vrijheidsfabriek bood (veelal jonge) deelnemers een prikkelende audiovisuele beleving over de waarde van vrijheid én onvrijheid. De Vrijheidsfabriek is een installatie op het Bevrijdingsfestival die in vijftien minuten bewustzijn over vrijheid produceert.

Aan de buitenkant van de installatie, die zich in een aantal (zee)containers afspeelde, plaatsten we een muur waar iedereen kon opschrijven en delen wat vrijheid voor hen betekende.

De betekenis en beleving van vrijheid vandaag, bijvoorbeeld de beperkingen van vrijheden door corona, zijn niet te vergelijken met de vrijheden die werden ingeperkt tijdens de Tweede Wereldoorlog, de aanleiding voor het ontstaan van het Bevrijdingsfestival. De omvang van de vrijheidsberoving tijdens WOII had dusdanige proporties dat ook 77 jaar later nog steeds de hoop wordt uitgesproken dat dit nooit meer zal plaatsvinden. Het is daarom confronterend dat er op dit moment als gevolg van de oorlog in Oekraïne, in Europa, burgers vanwege hun vrijheid hun land moeten verlaten. Herdenken, nadenken en uitwisselen over de waarde van vrijheid is en blijft daarom essentieel. 'Geef de vrijheid door', het thema van het Bevrijdingsfestival, heeft verschillende elementen in zich: vertel over de onvrijheden uit het verleden en zorg dat samenlevingen reflecteren op die onvrijheid om herhaling te voorkomen.

In de afgelopen jaren is er veel gerouwd, herdacht, nagedacht en uitgewisseld. Leden van de generaties die de oorlog bewust hebben meegemaakt zijn ons ondertussen ontvallen of in de nadagen van hun leven. We richten onze samenleving in voor de vierde naoorlogse generatie. Niet alleen de ervaringen uit de Tweede Wereldoorlog zijn daardoor onderwerp van gesprek over vrijheid; ook de onvrijheden die zijn voortgekomen uit andere ingrijpende gebeurtenissen uit het verleden van Nederland zoals slavernij, Srebrenica, politionele acties. Zolang het open gesprek niet is én wordt gevoerd -het verleden niet in al zijn gruwelijkheid bloot is gelegd- blijft het verleden in het heden onvoltooid verleden tijd.

Om jongeren actief te betrekken bij hun beleving van vrijheid én onvrijheid is LOKAAL gestart met een brede uitvraag onder jongeren wat vrijheid voor hen betekent in het zicht van het verleden, heden en de toekomst. Jongeren werden uitgenodigd om een beeld- en/of geluidsfragment te delen. Met deze input hebben we mede de Vrijheidsfabriek inhoudelijk vorm gegeven.

📅 5 mei

👤 Activiteiten: 1 (bezoekers hebben in groepen in 12 rondes de Vrijheidsfabriek doorlopen)

👁️ Bezoekers: +- 140 (installatie) en 200 (muur)

📍 Bevrijdingsfestival Zuid-Holland

🤝 Stichting Bevrijdingsfestival Zuid, JMR + MBO Theaterschool

3.3.2 Young010 on Tour in 2022

Young010 on Tour in 2022

Jongeren zijn een belangrijk onderdeel van onze democratie en moeten kunnen meepraten, -denken en -bepalen over beslissingen die hun leven raken. De komst van een nieuw bestuursmodel biedt hiervoor mooie kansen. Met het nieuwe bestuursmodel 'Wijk aan Zet!' is het de bedoeling dat Rotterdammers meer invloed krijgen op wat er gebeurt in hun wijk en hiermee wordt de wijkdemocratie versterkt. Via het wijkakkoord kunnen bewoners van de wijk meedenken en meebeslissen over wat hun wijk nodig heeft. Om het wijkakkoord tot een succes te maken, is het van belang dat de stem van verschillende bewoners is opgenomen; ook die van jongeren. Om dit mogelijk te maken startte Young010 -powered by LOKAAL Rotterdam-, Rotterdam Sterker door Jongeren (verder RSDJ) en Wijk aan Zet! een project rondom jongerenparticipatie met een aantal Rotterdamse wijken.

Young010 on Tour is de wijkgerichte aanpak waar Young010'ers peer-to-peer gesprekken houden met jongeren. De aanpak hebben wij ontwikkeld na de roep van jongeren om inhoudelijk betrokken te worden en invloed te hebben op het beleid dat hun leven raakt en beïnvloedt. En vanuit de door jongeren aangegeven behoefte om meer bekendheid te krijgen met het formele netwerk en de bestaande sociale structuren in de stad.

Om ervoor te zorgen dat de stemmen van jongeren die tijdens Young010 on Tour worden opgehaald daadwerkelijk

Aantal activiteiten:8

24 januari:	Rotterdamse Douwers
22 maart:	WMO Radar
29 maart:	PIT010

Data en locaties uitvoering

2 november:	IJsselmonde
8 november:	Agniesebuurt-Provenierswijk
15 november:	Crooswijk
17 november:	Hoogvliet
21 november:	Oosterflank

Samenwerking:

Young010, Rotterdamse Douwers, WMO Radar, PIT010, SOL Netwerk, Gro-Up, Jip Rotterdam, Young Up, Young010 Capital, Huurteam Rotterdam, Wijkraad IJsselmonde, Wijkraad Agniesebuurt-Provenierswijk, Wijkraad Crooswijk, Goed in Crooswijk, Wijkraad Hoogvliet, Art Studio Hoogvliet, Wijkraad Oosterflank

3.3.3. MBO Debat 010 in 2022

MBO Debat 010 in 2022

Op 16 maart 2022 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Voor deze verkiezingen heeft de gemeenteraad van Rotterdam de MBO's als focuspunt benoemd. De gemeenteraad wil jongeren van het MBO betrekken bij de verkiezingen en op die manier het MBO onder de aandacht houden.

Om de studenten van de vijf MBO's in de regio Rotterdam kennis te laten maken met Rotterdamse politiek en bestuur, hun interesse voor (actief) burgerschap verder aan te wakkeren en de ontmoeting met de gemeenteraad te bevorderen is het programma MBO Debat 010 ingezet.

Middels een kick-off op de vijf ROC's werden de studenten geïnformeerd en geënthousiasmeerd voor het gehele project. De eerste kick-off was op maandag 24 januari.

In februari volgden de studenten lessen over burgerschap, politiek en leerden debatteren; naast de theorie werd het debatteren ook in de praktijk werd gebracht. De zes beste debaters per school zijn als afgevaardigden op 24 februari en 7 maart klaargestoomd door Victor Vlam voor de debatfinale in de week voor de verkiezingen. mee de stad mooier, beter en leuker te maken. Voor, door en met jongeren. Dit project sluit ook goed aan bij de ontwikkeling van een Community of Practice Wijk aan Zet! met als doel de wijkraden te ondersteunen (wordt uitgevoerd door LOKAAL in opdracht van de gemeente Rotterdam).

Aantal activiteiten: 10

6 kick-offs op MBO-scholen: STC Heijplaat, STC Waalhaven, Albeda, Zadkine, Hout- en Meubileringscollege, Grafisch Lyceum Rotterdam

1 bijeenkomst voor de Burgerschapsdocenten op het stadhuis

2 trainingen voor de afgevaardigden op het stadhuis (commissiezaal en raadzaal)

1 debatfinale op het Grafisch Lyceum Rotterdam

Data en periode uitvoering

Bijeenkomst Burgerschapsdocenten: januari
Afgevaardigdentrainingen: februari en maart
Debatfinale: maart

Trainer en presentator: Victor Vlam

Samenwerking:

MBO Debat 010 is een initiatief van de Gemeenteraad Rotterdam, in samenwerking uitgevoerd door Stichting LOKAAL en de Griffie en in samenwerking met de vijf deelnemende MBO's: Zadkine, Albeda, Hout & Meubileringscollege, Scheepvaart & Transport College, Grafisch Lyceum Rotterdam. Hoogvliet, Wijkraad Oosterflank.

3.4 Programmalijs Onderzoek & Advies

Naast het uitvoeren van (vaste) programma's doet LOKAAL ook onderzoek en geeft zij advies. Zo denkt zij na over nieuwe vormen van directe en deliberatieve democratie, opkomstbevordering en burgerparticipatie. LOKAAL heeft hiervoor een ontwikkel- en adviesbudget tot haar beschikking, dat ook ingezet wordt voor het nadenken over toekomstige kansen.

Een aantal van de activiteiten die LOKAAL middels deze programmalijs heeft gerealiseerd zijn:

Activiteit	Partner	Data
Inwerkprogramma gemeenteraadsleden Rijswijk	Gemeente Rijswijk	5 april 2022
Bijeenkomst energietransitie nieuwe raadsleden NVVR	NVVR	6 mei 2022
Spiegelsessie	Waterschap Limburg	20 juli 2022
Mini-cursus Gemeentepolitiek	Young010	7 november 2022
Mini-cursus Gemeentepolitiek Kinderombudsman	Kinderombudsman	27 september 2022
Afstudeeronderzoek'Maatschappelijk geborgen en gedragen advies'	Stagiaire Stichting LOKAAL Rotterdam	februari - juni 2022

Deel II: Groot Jongerendebat Rotterdam

3.5 Groot Jongerendebat Rotterdam 2022

Het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR) bestaat sinds 2011 en is een project waarbij leerlingen in het voortgezet onderwijs van Rotterdam een traject doorlopen waarbij er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van 21e eeuwse vaardigheden, jong talent wordt gestimuleerd en actief burgerschap onder jongeren wordt versterkt. De leerlingen werkten in 2022 wederom toe naar een finaledebat in de raadzaal van het Rotterdamse Stadhuis. Aan dit slotdebat zijn Politieke Spellen in de klas en debatworkshops vooraf gegaan, waarmee we jongeren stimuleren om na te denken, een mening te vormen en in gesprek en debat te gaan over maatschappelijke vraagstukken en actualiteiten.

Leden van de Politieke Jongerenorganisaties (PJO's), de Rotterdamse jongerenadviesraad Young010 en jongeren uit het netwerk van LOKAAL hebben zich gedurende het project vrijwillig als peer-educator ingezet tijdens de Politieke Spellen in de klas en zijn door Stichting LOKAAL getraind. Peer-education betekent: het leren van gelijken. Het is een succesvolle methode waarbij informatie, kennis en vaardigheden door getrainde jongeren aan andere jongeren wordt overgedragen. Negen jongeren zijn dit jaar door LOKAAL opgeleid als peer-educator, die vervolgens naar de scholen zijn gegaan.

Op elf scholen in Rotterdam, in achttien klassen, met ongeveer 450 leerlingen is het Politieke Spel gespeeld. De deelnemende scholen hebben maximaal drie leerlingen afgevaardigd naar de finale in de raadzaal. De afgevaardigde jongeren zijn klaargestoomd voor de finale met twee masterclasses debattrainingen. De deelnemende scholen zijn voortgezet onderwijs scholen op vmbo-, mavo-, havo- en vwo-niveau. De deelnemende leerlingen vullen elk jaar na afloop van het Politieke Spel in de klas een enquête in. Naast vragen over politiek en hoe politiek interessanter gemaakt kan worden voor jongeren, is specifiek gevraagd waarin jongeren zouden investeren als zij leiding zouden geven aan de stad en wat zij als grootste probleem in de wereld zien op dit moment.

Dit jaar heeft ook een klas meegedaan vanuit het VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs). Het was een succesvol en leuk Politiek Spel in de klas, echter heeft de school vanwege de setting van de finaledag bewust gekozen om niet mee te doen aan het slotdebat. LOKAAL heeft in samenwerking met de volgende partners het GJR 2022 georganiseerd:

Wolfert Dalton
Experience College
Emmaus College
Accent Praktijkonderwijs Centrum
Libanon Lyceum Rotterdam
OSG Hugo de Groot
Wolfert Tweetalig
Marnix Gymnasium
JOVD Rijnmond

Grafisch Lyceum VMBO
Laurens Lyceum
Penta College OSG De Oude Maas
Lyceum Kralingen
Politieke partijen Rotterdam
Externe Betrekkingen & Kabinet College B&W
Gemeenteraad en Griffie Rotterdam
Young010

Finaledebat Groot Jongerendebat Rotterdam 2021

Vanwege coronamaatregelen in 2021 en het begin van 2022 is het finaledebat van het Groot Jongerendebat Rotterdam 2021 uitgesteld. Het heeft plaatsgevonden op 23 mei 2022 en was live bij te wonen door een select aantal mensen. Er is tevens een livestream uitgezonden van het finaledebat

Deel III: Young010

Young010 is op 23 februari 2017 door de gemeenteraad van Rotterdam opgericht als jongerenadviesraad van Rotterdam. Deze adviesraad heeft als doel de stad leuker, mooier en beter te maken voor jongeren. De jongerenraad bestaat uit maximaal 30 leden tussen de 13 en 23 jaar. In 2022 bestond de raad gemiddeld uit 25 leden. De adviesraad wordt begeleid door een projectleider en een projectondersteuner die (beide) in dienst van LOKAAL zijn.

In 2022 heeft Young010 volgens afspraak 10 kerngroepbijeenkomsten gehouden en 2 schriftelijke adviezen uitgebracht en aan verschillende samenwerkings- en adviesverzoeken vanuit de gemeente Rotterdam en (maatschappelijke) organisaties in de stad meegewerkt.

Naast de reguliere werkzaamheden van de jongerenadviesraad, heeft de Young010 in 2022 wederom bijzondere aandacht en tijd gestoken in het bereiken van zowel Rotterdamse jongeren, het stadsbestuur en relevante (maatschappelijk) organisaties in de stad. Dit met als doel jongerenparticipatie bekend te maken onder zoveel mogelijk (Rotterdamse) jongeren (via de activiteiten van Young010) en tegelijkertijd zoveel mogelijk (Rotterdamse) jongeren de kans geven om een actieve bijdrage te leveren aan de stad en daarmee aan jongerenparticipatie, op een voor hen passende, haalbare en aantrekkelijke wijze. Dit is gedurende afgelopen jaar door middel van verschillende projecten gestimuleerd en gefaciliteerd.

3.6 Young010 on Tour i.s.m. Rotterdam Sterker door Jongeren

Na de eerste reeks Young010 on Tour in het najaar van 2021 heeft Young010 twee adviezen geschreven: 'Ontwikkel een blijvende integrale aanpak die het toekomstperspectief bevordert' en 'Investeer in het vertrouwen in de democratie onder jongeren'. Met de nieuwe reeks Young010 on Tour nam Young010 het eigen advies ter harte. Vandaar dat deze reeks zo georganiseerd werd dat de formele netwerken in de wijk (en stad) zichtbaar en bekend werden gemaakt voor de jongeren. Ook werden er handvatten aangereikt om met hun eigen vraagstuk aan de slag te gaan. Praktisch gezien gaven we dit vorm door terug te gaan naar de wijken waar we vorige keer al geweest waren om met de jongeren een thema te kiezen, waar zij zich in wilden verdiepen en daarbij de juiste personen en organisaties uit te nodigen om aan te sluiten bij de gesprekken.

3.7 Release 'Young010 de Podcast'

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen heeft Young010 een vijfdelige podcast-reeks uitgebracht over vijf belangrijke thema's voor jongeren: jongerenparticipatie, mentale gezondheid, onderwijs, werken en wonen. Onder (inhoudelijke) leiding van LOKAAL en productioneel ondersteund door een professionele podcastmaker hebben zij verschillende jongeren, docenten, opiniemakers, onderzoekers uit het werkveld betrokken. De podcast is nog steeds te beluisteren via o.a. Spotify, Google Podcast en Apple Podcast.

3.8 Rotterdamse Jongerenagenda

De Rotterdamse Jongerenagenda was een programma ontwikkeld met het oog op de recente verkiezingen. Omlijst door een plenair programma, vond er een werkconferentie plaats bestaande uit 15 gesprekken die plaatsvonden op 16 juni 2022. Centrale vraag van de bijeenkomst was “Welke opgaven liggen er de komende vier jaar om de Rotterdamse Jongeren kansrijk te laten opgroeien?” Met ruim 120 bezoekers zijn de leden van Young010 in gesprek gegaan over 8 verschillende thema’s. De uitkomsten van deze gesprekken vormden de allereerste Rotterdamse Jongerenagenda.

Deze avond is georganiseerd onder begeleiding van LOKAAL en in samenwerking met de Bibliotheek Rotterdam en Quardin. De Rotterdamse Jongerenagenda is aan drie verschillende wethouders overhandigd en tijdens de commissievergadering van ZWCS (Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport) overhandigd aan de raad via commissievoorzitter Theo Çoskun.

3.9 Young010 on Tour in Rozenburg

Op 30 augustus 2022 raakten de voorzitter van Young010 en wethouders Simons tijdens hun kennismaking in gesprek over jongeren in Rozenburg. Op basis van dit gesprek heeft Young010 in samenwerking met de gemeente Rotterdam, Dia Rozenburg, Dorpsraad Rozenburg en LOKAAL een avond voor jongeren in Rozenburg georganiseerd waarbij Young010 verantwoordelijk was voor het inhoudelijke gedeelte.

Hierbij gingen vier leden van Young010 in gesprek met bijna 40 jongeren uit Rozenburg over de behoeften van jongeren in Rozenburg. Op basis hiervan heeft Young010 op 17 oktober de wethouder mondeling geadviseerd en daarna het advies schriftelijk gedeeld. De thema’s waarop is geadviseerd zijn: mobiliteit, veiligheid, openbare ruimte en ruimte voor ontmoeting.

3.10 Young010 on Tour i.s.m. Wijk aan Zet!

Met de komst van het nieuwe bestuursmodel Wijk aan Zet! zijn er nieuwe mogelijkheden voor jongeren om betrokken te raken bij hun wijk. Sinds maart 2022 zijn er in Rotterdam 39 wijkraden. Deze wijkraden bestaan uit 291 wijkraadsleden, die door bewoners van de wijk gekozen zijn om de komende vier jaar “op te halen wat er leeft in de buurt” en via de wijkraad “kan de wijk bij de gemeente aandacht vragen voor dingen die de wijk zelf belangrijk vindt.”

De wijkraad, de gemeente en het wijknetwerk maken namens de wijk een wijkakkoord. In dit wijkakkoord staat onder andere een wijkplan. Hierin staat omschreven wat er dient te gebeuren om de wijk beter te maken en dit vormt de basis voor de samenwerkingen in de wijk. Om ervoor te zorgen dat ook de stem van jongeren in de wijkakkoorden vertegenwoordigd zou zijn, is aan Young010 en LOKAAL gevraagd om door middel van Young010 on Tour gesprekken met jongeren te organiseren in verschillende wijken. In november 2022 is Young010 vijf keer on Tour geweest in de wijken IJsselmonde, Agniesebuurt-Provenierswijk, Crooswijk, Hoogvliet en Oosterflank. Hier is met ruim 70 jongeren gesproken over hoe hun wijk mooi, beter en leuker gemaakt zou kunnen worden. Deze avonden zijn mede mogelijk gemaakt door de verschillende wijkraden, het wijknetwerk, SOL Netwerk, Gro-Up, Goed in Crooswijk en Art Studio Hoogvliet. In 2023 gaat Young010 aan de slag met een grootstedelijk advies op basis van de uitkomsten van de avonden.

Deel IV: Overige projecten

In 2022 heeft LOKAAL verschillende activiteiten uitgevoerd, voornamelijk in opdracht van Clusters, diensten of afdelingen van de Gemeente Rotterdam. Hierbij valt te denken aan moderatie van bijeenkomsten en trainingen; tevens het begeleiden van conferenties en ontwikkelingsstrajecten.

Een greep uit de projecten en activiteiten:

3.11 Wijk aan Zet! projecten

Naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad om LOKAAL te betrekken bij het inwerkprogramma van wijkraaden heeft de gemeente Rotterdam aan LOKAAL de opdracht gegeven om de nieuwe wijkraaden te ondersteunen. Hiervoor zijn twee opdrachten gegeven: De eerste opdracht richt zich op het trainen, ondersteunen en bieden van intervisie/ supervisie aan de wijkraadvoorzitters. Deze opdracht is gestart vanaf voorjaar 2022. De tweede opdracht betreft de oprichting van een Leernetwerk (Community of Practice) om de wijkraadsleden, de -coördinatoren en -managers te ondersteunen. Hier van hebben de daadwerkelijke activiteiten pas plaatsgevonden in januari 2023 in de vorm van 4 gesprekken met de wijkraadsleden (per Rayon). Het doel van deze gesprekken was het ophalen van input teneinde een aanbod op maat te ontwikkelen. Dit aanbod zal in de vorm gegoten worden van een Leernetwerkdag vol workshops op een zaterdag in mei 2023. Hiervoor zijn alle wijkraadsleden, de -coördinatoren en -managers uitgenodigd.

Wijkraadvoorzitters

Om de nieuwe wijkraadvoorzitters goed te ondersteunen en inzicht te krijgen in hun leer- en ontwikkelingsvragen heeft LOKAAL in afstemming met de gemeente Rotterdam oud-voorzitters uitgenodigd om hun kennis en ervaring te delen en tips te geven voor de trainingen voor de wijkraadvoorzitters. Deze bijeenkomst vond plaats op vrijdag 10 juni 2022.

Kick-off Wijkraadvoorzitters aan Zet!

Op vrijdag 17 juni 2022 werd in het Timmerhuis voor alle 39 wijkraadvoorzitters een Kick-off georganiseerd. Het plenaire programma door Ilona Eichhorn; de deelsessies werden door Huri Sahin en Sanne Poot verzorgd.

Op 14 oktober is vervolgens de tweede training georganiseerd. Deze training had als doel om de voorzitters

verder te ondersteunen in hun rol als voorzitter. Hun leervragen stonden centraal. Aan het begin van de training kregen alle deelnemers de kans om aan te geven welke leerdoelen zij hadden. Deze training werd verzorgd door Ilona Eichhorn en Bram Joanknecht.

3.12 Vrijheidsfabriek 2022: Zie 3.3.1 Vrijheidsfabriek 2022

3.13 Young010 on Tour 2022: Zie 3.3.2. Young010 on Tour 2022

3.14 MBO Debat 010 2022: Zie 3.3.3 MBO Debat 010 2022

04

Organisatie

4.1 Stichting LOKAAL Rotterdam

Stichting LOKAAL Rotterdam is in 1994 opgericht naar aanleiding van een motie van de Rotterdamse Gemeenteraad met als doel de afstand tussen Rotterdammers en de gemeentepolitiek te verkleinen en de relatie tussen de inwoners van Rotterdam en hun stadsbestuur te verbeteren.

Deze doelstelling vraagt om permanente aandacht voor de ontwikkelingen in de samenleving. Anno 2022 zijn deze ontwikkelingen nog altijd groots en divers. Er is behoefte aan nuance, begrip, verbinding en vertrouwen. LOKAAL zet in op het blijvend bieden van een platform voor informatie en een open en scherp gesprek met de stad, waarin de directe, levendige invloed zichtbaar is en de Rotterdamse democratie blijvend richting krijgt. Onafhankelijk, neutraal, toegankelijk en nieuwsgierig zijn onze kernwaarden.

4.2 Bestuur

Erwin van Braam	Voorzitter
Jan Schonk	Penningmeester
Sharida Noormohamed	Algemeen bestuurslid (januari t/m november)
Jan Andries Wolhuis	Algemeen bestuurslid

4.3 Team

Frederique Kreeftenberg	Interim-directeur (periode januari t/m maart)
Huri Sahin	Directeur (periode april t/m november)
Sharida Noormohamed	Plaatsvervangend directeur (december)
Alida van Gool	Manager Bedrijfsvoering
Ivana Pilipovic	Projectleider/ Secretaris Young010
Emma Boeringa	Medewerker Programma & Productie (periode april t/m december)
Robin Stroop	Medewerker Office & Communicatie (periode januari t/m oktober)
Maya Kamp	Werkstudent Communicatie (periode november -december)

LOKAAL maakt regelmatig gebruik van de diensten van ZZP'ers ter versterking van het team. Dit gebeurt vrijwel altijd op projectbasis.

05

Financiën

Stichting LOKAAL Rotterdam heeft in 2022 een omzet gedraaid van € 382.101,- en hierbij € 330.483,- aan kosten uitgegeven. Het resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve (risicoreserve) zodat hier een beroep op kan worden gedaan bij eventuele (toekomstige) tegenvallers.

Stichting LOKAAL heeft in 2022 meer dan 110 activiteiten georganiseerd voor meer dan 2.250 deelnemers. Onze deelnemers hebben op uiteenlopende manieren actief mee gedaan en een bijdrage geleverd aan de democratie en lokale politiek. Het is van groot belang om Rotterdamse burgers en in het bijzonder jonge Rotterdammers, te blijven betrekken bij zowel de democratie als de lokale politiek, aangezien het belangrijk is dat iedereen een plek binnen de democratie heeft en daarmee invloed kan uitoefenen. Dit is onontbeerlijk voor een gezonde democratie en vraagt om structurele aandacht en inzet. Stichting LOKAAL levert deze inspanningen graag!

Ook in 2022 heeft Stichting LOKAAL Young010, de onafhankelijke jongerenadviesraad van Rotterdam, ondersteund en helpen (door)ontwikkelen. Het lukt Young010 in toenemende mate om een groter platform te creëren en meer exposure voor jongeren te genereren. Dit met extra aandacht voor jongeren met uiteenlopende culturele en maatschappelijke achtergronden teineinde hen allemaal een stem te geven in deze stad.

Wij willen zowel de Gemeente Rotterdam, de Rotterdamse burgers, de deelnemers en het publiek, onze overige opdrachtgevers en samenwerkingspartners van harte bedanken voor hun nimmer aflatende steun, zeer actieve bijdrage, hun volle aandacht en het getoonde vertrouwen.

Wij kijken uit naar een nieuw jaar waarin we ons met tomeloze inzet en energie blijvend zullen inzetten voor een gezonde democratie. In het bijzonder spannen we ons in om zoveel mogelijk mensen, en vooral ook jongeren, te enthousiasmeren voor de lokale politiek en waar nodig bij te dragen aan het herstellen van hun vertrouwen in onze (lokale) democratie.

Stichting LOKAAL Rotterdam, maart 2023

Stichting LOKAAL ROTTERDAM

Het Industriegebouw
Goudsesingel 96
3011KD Rotterdam

010 443 30 60 | info@lokaal.org
www.lokaal.org

© 2021 stichting LOKAAL Rotterdam. Niets uit deze publicatie mag zonder toestemming van LOKAAL op enige wijze worden gekopieerd, vermenigvuldigd, opgeslagen of openbaar gemaakt